

šení (na př. proto, že jí není známo, nemají-li židé na právním jednání účast). Ježto lze souditi, že postačí prohlášení s omezením »pokud jest straně známo«, lze dovozovati z obecné povinnosti smluvní strany, přispěti k splnění smlouvy, přípustnost žaloby, domáhající se prohlášení smluvní strany o neúčasti židů na právním jednání. Ze smyslu prováděcího nařízení plyne, že lze ostatně nahraditi 'potřebné prohlášení jinakými důkazy. Předložení křestních listů by však nestačilo, ježto neprokazuje neúčast v hospodářském slova smyslu, jež se netýká pouze smluvních stran, nýbrž širšího okruhu osob. Prohlášení by však bylo zajisté možno nahraditi na př. veřejnou listinou, vydanou úřadem, který o poměrech smluvních jest informován. Proto lze připustiti jako náhradu prohlášení rozsudek, jímž okolnosti, rozhodné podle nařízení o žid. majetku budou zjištěny. Jinaký názor by měl v zápětí, že strana smluvní by mohla pouhým odepřením prohlášení zmařiti splnění smlouvy, čímž by se stal smluvní závazek strany vlastně nevynutitelným. K takovému založení zvláštního druhu naturálních závazků zajisté nebyl dán uvedenými normami podklad. Průkaz úřední bude mnohdy nutno opatřiti při řízení exekučním, pokud nebude možno dosíci potřebného prohlášení.

Pokud ovšem bychom se přidržovali doslovného výkladu cit. nařízení, lze hájiti názor, že prohlášení není jinakým dokladem nahraditelné.

V § 10 se praví, že schvalovací úřad může požádati soud o zápis poznámky neplatnosti vkladu, zapsaného na základě jednání neschváleného, které však ke své platnosti schválení vyžadovalo. Jde o to, aby byly vyloučeny účinky důvěry v knihu pozemkovou, neboť není pochyby, že zde platí obecné zásady našeho knihovního práva a že by se i zápis jednání neplatného ve smyslu nař. o žid. majetku mohl státi vzhledem k ochraně důvěry v knihu pozemkovou podkladem platných zápisů.

§ 8 stanoví povinnost notáře a právního zástupce, spolupůsobícího při právním jednání, otázkati se na okolnosti podle cit. předpisů rozhodné, načež z listiny jimi sepsané má býti zjevné, že se tak stalo a v jakém smyslu byla otázka zodpověděna. Sankcí není sice neplatnost smlouvy, ale notář a právní zástupce byli by zajisté při překročení tohoto předpisu odpovědnými za náhradu event. škody odkladem knihovního provedení smlouvy, který tím vznikne, (může na př. dojít ke ztrátě pořadí).

Nová úprava podpor v nezaměstnanosti.

Dr. Alois J. J i n d ř i c h.

Dne 29. března 1940 vyšlo vládní nařízení ze dne 19. března 1940, č. 101 Sb., které nově upravilo podpory v nezaměstnanosti. Dosud platil u nás t. zv. gentský systém, zavedený zákonem ze dne 19. července 1921, č. 267 Sb.; účinnost tohoto zákona nastala dne 1. dubna 1925, čili před více než 15 lety. Náš časopis již v roce 1925 zabýval se v článku Dra Otakara Schüllera (ročník VI., č. 9., str. 247 a násl.) rozbořem tohoto zákona a hlavních zásad tohoto systému. Podpory, poskytované podle gentského systému, dostávalo se pouze členům odborových organizací, takže někteří nezaměstnaní byli z ní vyloučeni; úhradu nesl stát a přispívaly k ní odborové organizace.

Nová úprava podpor v nezaměstnanosti, která platí od 1. května 1940, opatřuje zásadně úhradu ze zvláštního příspěvku zaměstnanců i zaměstnavatelů (a z určitého příspěvku státu) a zahrnuje všechny osoby, které jsou schopny k zařazení do práce. Úhradu nenese tedy nyní jen stát a podpora přiznává se

bez ohledu na to, je-li nezaměstnaný odborově organizován či nikoliv. Podporu obdrží všechny osoby, které jsou způsobilé ke zprostředkování práce a které jsou bez viny nezaměstnané. Podpory však nebudou vypláceny osobám, které nejsou ohroženy na výživě své a svých rodin. Zkoumání ohroženosti výživy přísluší úřadům práce. Dále nebudou vypláceny podpory v nezaměstnanosti osobám, které požívají nemocenského nebo obdobných dávek ze sociálního pojištění, nebo které konaly práce toliko příležitostně nebo jako vedlejší zaměstnání podle zákonů o sociálním pojištění. Podpory nebudou vypláceny také osobám, které si obstarávají nebo mohou obstarati výživu nějakou samostatnou činností, t. j. zejména těm, které provozují nebo mohou provozovati zemědělský nebo živnostenský podnik, jakož i osobám, které mohou být dostatečně zapoatřeny v podniku svých rodinných příslušníků.

Úřad práce může podporu v nezaměstnanosti přiznati pod podmínkou, že se nezaměstnaný podrobí odbornému školení nebo přeškolení, nebo že bude vykonávati veřejně užitečné práce. Tyto práce budou vykonávány osobami, u nichž to věk a zdravotní stav dovoluje a bude se při tom dbáti, aby přikázané osoby nebyly zkráceny ve svém zprostředkování do normálního pracovního poměru. Pracovní doba přikázaných osob bude upravena tak, aby se shodovala s výší podpory, která v tomto případě bude jakousi náhradou pracovní odměny. Nezaměstnaný musí se pravidelně hlásiti o práci u úřadu práce. Nesplní-li nezaměstnaný bez náležité omluvy tuto povinnost, nebude mu vyplácena podpora po dobu ode dne zmeškaného hlášení až do dne, kdy se opět o práci přihlásí.

Podpora v nezaměstnanosti se skládá z hlavní podpory a z rodinných příplatků.

Rodinné příplatky se vyplácejí na příslušníky rodiny nezaměstnaného, jímž jest nezaměstnaný povinen podle platných předpisů nebo na základě mravní povinnosti poskytovat výživu a jímž skutečně výživu poskytuje a to nikoliv jen přechodně nebo nepatrnou měrou (podporovaní rodinní příslušníci). Za rodinné příslušníky se pokládají také nemanželské děti a schovanci. Rodinné příplatky se nevyplácejí na rodinné příslušníky, kteří jsou s to obstarávat si přiměřenou výživu vlastními silami nebo z vlastních prostředků, zejména vlastní prací. Hlavní podpory a rodinné příplatky vyměřují se podle mzdových tříd. Výše podpor se řídí podle sazeb, jež určí ministr sociální a zdravotní správy v dohodě s ministrem financí a uveřejní v Úředním listě. Mzdová třída se řídí podle pracovního výděлку, který by náležel nezaměstnanému, kdyby byl mohl setrvati ve svém dosavadním zaměstnání. Změnil-li se po vyřazení z pracovního poměru nebo během podpurné doby tělesný nebo duševní stav nezaměstnaného tak, že již nepřichází v úvahu pro své dřívější povolání, zařadí jej přednosta úřadu práce do nové kategorie povolání odpovídající jeho pravděpodobné budoucí pracovní způsobilosti. V tomto případě se řídí výše podpory podle výděлку, jehož by nezaměstnaný dosáhl v novém povolání. Podpory v nezaměstnanosti se vyplácejí hotově za 6 pracovních dnů. Ve zvláštních případech může být podpora v nezaměstnanosti poskytnuta zcela nebo zčásti v naturálních. Ministerstvo sociální a zdravotní správy určí, jakou peněžitou částkou jest nutné oceniti. Podpory v nezaměstnanosti se zpravidla vyplácejí týdně pozadu. Podpora v nezaměstnanosti nemá právních následků podpory chudinské.

Přihlášky o podporu v nezaměstnanosti budou podávati nezaměstnaní při počátku své nezaměstnanosti u úřadu práce svého bydliště a nemají-li bydliště, u úřadu práce svého dočasného pobytu. Zaměstnanec podléhající nemocenskému pojištění, má právo žádati při opuštění svého pracovního místa na zaměstnavateli, aby mu vydal potvrzení o okolnostech rozhodných pro přiznání a vyměření podpory v nezaměstnanosti.

O nároku na podporu v nezaměstnanosti rozhodují úřady práce, které také podpory vyměřují. Proti výměru úřadu práce, v němž bude rozhodnuto

o podpoře, může se strana odvolati v normální 15 denní lhůtě k ministerstvu sociální a zdravotní správy.

Náklady spojené s podporováním nezaměstnaných podle této úpravy budou hrazeny ze zvláštního účelového jmění, které se vybuduje při Ústřední sociální pojišťovně v Praze z příspěvků, jež budou hraditi stejným dílem zaměstnavatelé i zaměstnanci a budou činiti u jednotlivého zaměstnavatele a zaměstnance dohromady 1 procento střední denní mzdy. Účelové jmění bude doplňováno příspěvkem ze státních prostředků ve výši půl procenta střední denní mzdy. Z jeho prostředků bude rovněž hrazena t. zv. produktivní péče o nezaměstnané.

Pro přechodnou dobu může ministr sociální a zdravotní správy v dohodě s ministrem financí určití odborové organizace zaměstnanců, které budou pověřeny rozhodováním o nároku, vyměřováním a vyplácením podpor v nezaměstnanosti podle předpisů a zásad tohoto nařízení. Tato přechodná úprava neplatí pro nezaměstnané německé národnosti.

Přehled právních předpisů.

Ze Sbírky zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. VI. nař. č. 87 o okresní školní přírážce zavedlo 10% sazbu přírážky i na Moravě. — Vyhl. předsedy vl. č. 89 zmocnila ministerstvo zemědělství k úpravě hospodaření i lmem. Zároveň nařizuje povinný osev lnu. — VI. nař. č. 91 zřizuje zákonné zástavní právo pro pohledávky vzniklé z dodávek strojených hnojiv, osiva a sadby. — VI. nař. č. 92 nařizuje povinné hubení plevelů na pozemcích. — VI. nař. č. 93 upravuje přihlašování a zjišťování škod vzniklých v letech 1938 a 1939 příslušníkům Protektorátu v souvislosti s některými politickými událostmi (zejména s vyklizením částí území bývalé Československé republiky nebo se státoprávními změnami). — VI. nař. č. 95, 96 a 97 obsahují mimořádná opatření v oboru ochrany známek, vzorků a vynálezů. — VI. nař. č. 101 upravuje nově podpory v nezaměstnanosti, zejména zavádí příspěvky zaměstnanců a zaměstnavatelů k úhradě nákladů podpor v nezaměstnanosti. — VI. nař. č. 102 zatím upravuje některé otázky náhrady služebních (hlavně stěhovacích) výloh protektorátních zaměstnanců. — VI. nař. č. 108 obsahuje některá opatření k zjednodušení správy při územních nebo jiných změnách ve vnitřní správě, zejména při slučování nebo rozlučování obcí nebo okresních úřadů. — VI. nař. č. 110 vydává zvláštní předpisy o dražbách a jiných úředních prodejkách, jimiž se s ohledem na obmezení, vyplývající z řízení hospodářství, pozměňují některá ustanovení exekučních řádů. — VI. nař. č. 112 mění zařazení do tříd a zvyšuje pojistné a dávky v pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří. — VI. nař. 114, vyhl. předsedy vl. č. 116, 117 a 118 zasahují do lesního hospodářství, upravujíce odvoz dříví, dovoz lesních semen a sazenic, odkornění jehličnatého dříví a omezování, zřizování, přebírání a rozšiřování závodů lesního a dřevařského hospodářství. — Nař. předsedy vl. č. 119 upravuje tvoření cen ovoce v obchodě. — Vyhl. min. fin. č. 123 uveřejňuje opatření Národní banky, kterým se omezuje obchod s drahými kovy a výroba předmětů z těchto kovů. — VI. nař. č. 127 zmocňuje ministra financí k úvěrovým operacím v rámci hospodaření Protektorátu v r. 1940. — Nařízení předsedy vlády č. 129 upravuje tvorbu cen železného a jiného kovového zboží. — VI. nař. č. 132 obsahuje předpisy o vybudování a provozu pouličních (drobných) drah. — VI. nař. č. 136 upravuje právní postavení Židů ve veřejném životě.

Z říšského zákoníka. Výnosem ze dne 17./III. byl jmenován generální inspektor silnic Dr. Ing. Todt, říšským ministrem pro obzbrojení a municí. Jeho